

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 20.6.2022
COM(2022) 313 final

2022/0204 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o posebnih in začasnih ukrepih zaradi ruske invazije na Ukrajino glede vozniških dokumentov, ki jih je Ukrajina izdala v skladu s svojo zakonodajo

(Besedilo velja za EGP)

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

V prvih desetih tednih ruske invazije na Ukrajino, ki se je začela 24. februarja 2022, je Ukrajino zapustilo več kot pet milijonov ljudi, ki bežijo pred oboroženimi spopadi in iščejo zatočišče v sosednjih državah, večinoma v Evropski uniji¹. EU je že 4. marca 2022 ugotovila obstoj množičnega prihoda razseljenih oseb iz Ukrajine in jim ponudila začasno zaščito². V Izvedbenem sklepu Sveta (EU) 2022/382 z dne 4. marca 2022 so navedene kategorije oseb, ki so upravičene do začasne zaščite ali ustrezne zaščite na podlagi nacionalnega prava. Začasna zaščita vključuje pravico do izdaje dovoljenja za prebivanje za ves čas trajanja zaščite in do dostopa, med drugim, do nastanitve, šol, zdravstvenega varstva in služb. Dovoljenje za prebivanje, ki ga izda ena od držav članic, vključuje pravico do potovanja po Uniji za 90 dni v 180-dnevnem obdobju.

Vozniško dovoljenje povečuje mobilnost imetnika in lajša vsakdanje življenje, saj omogoča vožnjo vozil na motorni pogon na javnih cestah. V danem okviru spodbuja sodelovanje oseb, ki uživajo začasno zaščito ali ustrezno zaščito na podlagi nacionalnega prava, v gospodarskih in družbenih dejavnostih v njihovem novem okolju.

V skladu s členom 41 konvencije o cestnem prometu, sklenjene leta 1968 na Dunaju (v nadaljnjem besedilu: Dunajska konvencija), vsaka država pogodbenica priznava nacionalno in/ali mednarodno dovoljenje, ki ga je ustrezno izdala druga država pogodbenica pod določenimi pogoji. Ukrajina in 23 držav članic so ratificirale Dunajsko konvencijo in uporabljajo njene določbe v medsebojnih odnosih. Španija Dunajske konvencije ni ratificirala, Ciper, Malta in Irska pa niso njene pogodbenice.

Pravila in postopki v zvezi s priznavanjem in izmenjavo vozniških dovoljenj tretjih držav se med državami članicami razlikujejo, kar je med drugim odvisno od posebnih določb iz njihove nacionalne zakonodaje ali obstoječih dvostranskih sporazumov, sklenjenih med državo članico in zadevno tretjo državo. V primeru oseb, ki uživajo začasno zaščito ali ustrezno zaščito na podlagi nacionalnega prava in imajo veljavno vozniško dovoljenje, ki ga je izdala Ukrajina, je primerno določiti usklajen okvir za priznavanje vozniških dovoljenj na ozemlju Unije za čas trajanja obdobja začasne zaščite.

Praviloma naj bi osebe, ki uživajo začasno zaščito ali ustrezno zaščito na podlagi nacionalnega prava in ki imajo veljavno vozniško dovoljenje, ki ga je izdala Ukrajina, lahko uporabljale svoje vozniško dovoljenje na ozemlju EU za čas trajanja začasne zaščite. Glede na začasno naravo zaščite naj ne bi bilo potrebe po zamenjavi ukrajinskega vozniškega dovoljenja z vozniškim dovoljenjem, izdanim v državi članici. To bistveno zmanjšuje breme pristojnih organov držav članic, ki bi sicer morali potencialno zamenjati na milijone ukrajinskih vozniških dovoljenj. Hkrati pa osebam, ki uživajo začasno zaščito ali ustrezno zaščito na podlagi nacionalnega prava, ne bo treba takoj opraviti še enega teoretičnega in/ali praktičnega vozniškega izpita – pogosto v zanje tujem jeziku – in/ali zdravniških pregledov v državi članici njihovega začasnega prebivališča.

Pogodbenice lahko v skladu z Dunajsko konvencijo o cestnem prometu zahtevajo, da ima imetnik vozniškega dovoljenja, ki ga je izdala druga pogodbenica, poleg domačega

¹ Vir: UNHCR (<https://data2.unhcr.org/en/situations/ukraine>).

² Izvedbeni sklep Sveta (EU) 2022/382 z dne 4. marca 2022 o ugotovitvi obstoja množičnega prihoda razseljenih oseb iz Ukrajine v smislu člena 5 Direktive 2001/55/ES in z učinkom uvedbe začasne zaščite, UL L 71, 4.3.2022, str. 1.

voznškega dovoljenja tudi mednarodno vozniško dovoljenje (v usklajeni obliki). Prakse v zvezi s tem se med državami članicami razlikujejo, saj se v nekaterih državah članicah pogosto zahteva, da imajo imetniki ukrajinskega vozniškega dovoljenja tudi mednarodno vozniško dovoljenje, zlasti če so nacionalna vozniška dovoljenja napisana le v cirilici, medtem ko se v drugih to ne zahteva. Dokler bo v Ukrajini divjala vojna, bo skoraj nemogoče, da bi imetniki ukrajinskih vozniških dovoljenj pridobili mednarodno vozniško dovoljenje, ki bi ga izdali pristojni ukrajinski organi. Osebe, ki uživajo začasno zaščito ali ustrezno zaščito na podlagi nacionalnega prava, bi morale biti zato izvzete iz zahteve, da morajo imeti poleg ukrajinskega vozniškega dovoljenja tudi mednarodno vozniško dovoljenje, vsaj za čas trajanja obdobja začasne zaščite. V teh izjemnih okoliščinah bi bilo treba odpraviti tudi obveznost overjenega prevoda obstoječih ukrajinskih vozniških dovoljenj, saj gre lahko za drag postopek, ki bi povzročil dodatne stroške osebam, ki so morda izgubile vse svoje prihranke, ko so morale zbežati iz svoje države. Poleg tega je v Evropski uniji zunaj velikih mest le malo akreditiranih prevajalcev, za dostavo overjenih prevodov pa je treba izvirne dokumente pogosto predložiti osebno.

Podobno velja tudi za spričevala o strokovni usposobljenosti za voznike avtobusov in tovornjakov. Takšna spričevala o strokovni usposobljenosti običajno veljajo največ pet let, in sicer v skladu z Direktivo 2003/59/ES³, ki jo Ukrajina že izvaja za voznike, ki opravljajo mednarodne prevoze⁴. Glede na okoliščine bi bilo treba usposobljenim poklicnim voznikom, ki so pobegnili pred vojno v Ukrajini, omogočiti ustrezen dostop do gospodarskih dejavnosti v EU. Komisija bo za razvoj učinkovitega usklajenega izvajanja zadevnih določb tega predloga organizirala izmenjavo mnenj glede nacionalnih pravil, ki so jih sprejele države članice, s strokovnjaki, imenovanimi v skladu s členom 11a(4) Direktive 2003/59/ES.

Kot je navedeno v akcijskem načrtu za solidarnostne pasove med EU in Ukrajino, bi bilo treba v teh okoliščinah olajšati dostop poklicnih voznikov iz Ukrajine do zaposlitve v Evropski uniji, in sicer z opredelitvijo posebnih pravil v zvezi z izdajanjem spričeval o strokovni usposobljenosti ukrajinskim poklicnim voznikom. V razmerah vse večjega splošnega pomanjkanja voznikov tovornjakov bi bilo treba po trenutni blokadi ukrajinskih pristanišč v Črnem morju okrepiti alternativne logistične povezave med EU in Ukrajino ter nadaljnji dostop Ukrajine do njenih izvoznih trgov.

Vozniška dovoljenja in spričevala o strokovni usposobljenosti imajo običajno omejeno obdobje veljavnosti. Dokler bo v Ukrajini divjala vojna, v državi verjetno ne bo mogoče zagotoviti potrebne upravne podpore za posamično podaljšanje vsakega od teh dokumentov. Ukrajinska vlada bi se v teh izjemnih razmerah lahko odločila za podaljšanje obdobja veljavnosti teh dokumentov. Ukrajina bi morala v tem primeru o takšnem podaljšanju ustrezno obvestiti Unijo in države članice. Države članice bi morale priznati podaljšano obdobje veljavnosti ukrajinskih vozniških dovoljenj, ki presega njihovo veljavnost, vsaj do konca obdobja začasne zaščite.

Ko ljudje bežijo pred vojno, pogosto izgubijo ali jim ukradejo pomembne dokumente, kot so vozniška dovoljenja ali spričevala o strokovni usposobljenosti, ali pa te dokumente pustijo na vojnem območju in jih ne morejo takoj dobiti nazaj. Države članice bi morale imeti v takih primerih možnost, da na podlagi preverjanja, na primer v ukrajinskem nacionalnem

³ Direktiva 2003/59/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. julija 2003 o temeljnih kvalifikacijah in rednem usposabljanju voznikov nekaterih cestnih vozil za prevoz blaga ali potnikov, o spremembi Uredbe Sveta (EGS) št. 3820/85 in Direktive Sveta 91/439/EGS ter o razveljavitvi Direktive Sveta 76/914/EGS (UL L 226, 10.9.2003, str. 4).

⁴ V skladu z določbami Priloge XXXII k pridružitvenemu sporazumu med EU in Ukrajino iz leta 2014 (UL L 161, 29.5.2014, str. 1961). Za voznike, ki opravljajo le domače prevoze v Ukrajini, je bil začetek izvajanja Direktive predviden za 1. november 2019, a je bil preložen.

elektronskem registru vozniških dovoljenj, izdajo začasna dovoljenja, ki med začasno zaščito nadomeščajo izvirna dovoljenja. Dostop pristojnih organov držav članic do ukrajinskega registra vozniških dovoljenj bi poenostavil ta korak. Če ne bi bilo mogoče preveriti verodostojnosti informacij, ki jih zagotovijo razseljene osebe, bi morale države članice zavrniti izdajo takšnih začasnih vozniških dokumentov. Poleg tega je bilo po podatkih ukrajinskega ministrstva za digitalno preobrazbo skoraj 5,7 milijona vozniških dovoljenj izdanih prek mobilne aplikacije za oddajo vlog državljanov DIIA. Aplikacija DIIA omogoča izdajo in preverjanje elektronskih dokumentov ter izvajanje javnih storitev. Čeprav aplikacija DIIA ni v skladu s standardom ISO 18013-5 o mobilnih vozniških dovoljenjih, objavljenim septembra 2021, omogoča preverjanje pravic do vožnje v zvezi z izjemnimi razmerami, ki se obravnavajo s to uredbo.

Nazadnje, z določbami te uredbe se obravnavajo izjemne okoliščine in določajo izjeme, ki se v običajnih okoliščinah ne bi smele uporabljati. Zato je še posebej pomembno, da izvajanje te uredbe ne ogroža udeležencev v prometu in pešcev s tem, da ljudem, ki niso sposobni za vožnjo, omogoča vožnjo po cestah v EU. V teh okoliščinah bi morali pristojni organi držav članic izvajati ustrezne ukrepe za boj proti goljufijam in ponarejanju.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Določbe predlagane uredbe dopolnjujejo obstoječa pravila Unije o vozniških dovoljenjih (Direktiva 2006/126/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o vozniških dovoljenjih⁵) ter temeljnih kvalifikacijah in rednem usposabljanju voznikov nekaterih cestnih vozil za prevoz blaga ali potnikov (Direktiva 2003/59/ES). Nobena od teh dveh direktiv ne vsebuje skupnih pravil o priznavanju ustreznih dokumentov, ki jih izdajo tretje države. Vendar je tak skupni okvir potreben v posebnih in izrednih razmerah, ki so posledica neizzvane in neupravičene vojaške agresije Rusije proti Ukrajini, saj omogoča upravni pristop, ki zmanjšuje birokratsko breme in obenem zagotavlja varnost v cestnem prometu po vsej Uniji.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Ta predlog dopolnjuje pravila Unije o začasni zaščiti razseljenih oseb, zlasti Izvedbeni sklep Sveta (EU) 2022/382 z dne 4. marca 2022 o ugotovitvi obstoja množičnega prihoda razseljenih oseb iz Ukrajine v smislu člena 5 Direktive 2001/55/ES⁶, v katerem je prvič ugotovljen obstoj množičnega prihoda razseljenih oseb, ki so morale zaradi oboroženega spopada zapustiti Ukrajino, v Unijo, v skladu z Direktivo Sveta 2001/55/ES z dne 20. julija 2001 o najnižjih standardih za dodelitev začasne zaščite v primeru množičnega prihoda razseljenih oseb in o ukrepih za uravnoteženje prizadevanj in posledic za države članice pri sprejemanju takšnih oseb⁷. Predlog tem razseljenim osebam omogoča, da uporabljajo potrebne dokumente za vožnjo motornih vozil v javnem cestnem omrežju v Uniji in opravljajo poklicno vožnjo, s čimer spodbuja ekonomsko in socialno vključevanje teh razseljenih oseb. Ta predlog določa tudi nekatera manjša odstopanja od Direktive 2003/59/ES in Direktive 2006/126/ES, s katerimi se obravnavajo posebne potrebe zadevnih razmer.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Pravna podlaga je člen 91(1), točka (c), Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).

⁵ UL L 403, 30.12.2006, str. 18.

⁶ UL L 71, 4.3.2022, str. 1.

⁷ UL L 212, 7.8.2001, str. 12.

- **Subsidiarnost**

Unija je že sprejela zakonodajne ukrepe na področju vozniških dovoljenj (Direktiva 2006/126/ES) ter temeljnih kvalifikacij in rednega usposabljanja voznikov nekaterih cestnih vozil za prevoz blaga ali potnikov (Direktiva 2003/59/ES). Navedene spremembe ostajajo v okviru pristojnosti, ki jih Uniji podeljuje člen 91(1), točka (c), Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU). V skladu s to določbo morata Evropski parlament in Svet v skladu s postopkom soodločanja določiti ukrepe za izboljšanje varnosti prometa.

Cilj predlaganih pravil je izboljšati varnost v cestnem prometu kot vidik prometne varnosti, obenem pa zagotoviti ekonomsko in socialno vključevanje oseb, razseljenih zaradi ruske vojne agresije proti Ukrajini. S takimi ukrepi naj bi se zagotovilo, da imajo osebe, upravičene do začasne zaščite, pravico do prostega gibanja znotraj Unije z vožnjo vozil na motorni pogon in tudi pravico do dela z opravljanjem poklicne dejavnosti vožnje, pri čemer naj bi se zagotovilo, da to počnejo v skladu z varnostnimi vidiki in standardi, ki veljajo v Uniji.

Cilja te uredbe države članice ne morejo zadovoljivo doseči, saj sta za to potrebna usklajen regulativni okvir in usklajevanje za reševanje problema, ki ga je povzročila vojna v Ukrajini in ki vpliva na Evropsko unijo kot celoto. Cilj te uredbe se lahko zaradi obsega in učinkov ukrepov torej bolje doseže na ravni Unije.

- **Sorazmernost**

Ta ukrep Unije je potreben za doseganje cilja pravilnega delovanja mehanizmov začasne zaščite, določenih v ustreznih pravnih aktih Unije, ob upoštevanju obsega in resnosti posledic neizzvane in neupravičene vojaške agresije Rusije proti Ukrajini. Predlagana uredba vsebuje ciljno usmerjene začasne ukrepe, ki so strogo povezani s trenutnimi razmerami in omejeni na to, kar je potrebno za zagotovitev pravne varnosti, varnosti v cestnem prometu in nemotenega delovanja notranjega trga.

- **Izbira instrumenta**

Ta predlog se nanaša na posebne določbe, ki vplivajo na uporabo več direktiv. Določbe predlaganega akta bi se morale takoj začeti neposredno uporabljati, da se prevoznikom in drugim zadevnim osebam ter organom držav članic zagotovi pravna varnost. Ta zakonodajni akt bi zato moral imeti obliko uredbe, ki se uporablja neposredno in ne potrebuje prenosa v nacionalno zakonodajo.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja primernosti obstoječe zakonodaje**

To ni relevantno zaradi izjemne, začasne in enkratne narave dogodka, zaradi katerega je potreben ta predlog, ki ni povezan s cilji obstoječe zakonodaje.

- **Posvetovanja z deležniki**

Zaradi nujnosti zadeve uradno posvetovanje z deležniki ni bilo opravljeno. Potekale pa so štiri neuradne izmenjave mnenj s člani Odbora za vozniška dovoljenja (17. marca, 31. marca, 13. aprila in 12. maja 2022), na katerih so se dotaknili tudi vprašanja spričeval o strokovni usposobljenosti.

Na posvetovanju so potrdili obstoj različnih pravil, ki veljajo za priznavanje uradnih vozniških dokumentov, ki jih izdajo tretje države. Položaj se med državami članicami močno razlikuje, saj večino pomembnih vidikov urejajo nacionalne določbe. Strokovnjaki iz držav

članic so glede na razsežnost razmer in potrebo po takojšnjih ukrepih menili, da je potrebno ukrepanje EU na tem področju.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Kot je bilo pojasnjeno, ustrezno zbiranje strokovnih mnenj zaradi nujnosti razmer ni bilo mogoče.

- **Ocena učinka**

Glede na nujnost razmer ocena učinka ni bila izvedena. S tem predlogom se nikakor ne spreminjajo načela in mehanizmi zadevne zakonodaje Unije.

- **Temeljne pravice**

Cilj tega predloga je olajšati prosto gibanje oseb, ki uživajo začasno zaščito ali ustrezno zaščito na podlagi nacionalnega prava, v Uniji.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Ni relevantno.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvajanje ter ureditve spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Ni relevantno.

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o posebnih in začasnih ukrepih zaradi ruske invazije na Ukrajino glede vozniških dokumentov, ki jih je Ukrajina izdala v skladu s svojo zakonodajo

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 91 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora⁸,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij⁹,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Ruske oborožene sile so 24. februarja 2022 začele obsežno invazijo na Ukrajino z več lokacij v Ruski federaciji in Belorusiji ter z ozemelj Ukrajine, ki niso pod nadzorom vlade. Zato so obsežna območja ukrajinskega ozemlja zdaj območja oboroženih spopadov, s katerih je zbežalo ali beži na milijone ljudi.
- (2) Svet je v odziv na to neizzvano in neupravičeno vojaško agresijo proti Ukrajini prvič ugotovil obstoj množičnega prihoda razseljenih oseb, ki so morale zaradi oboroženega spopada zapustiti Ukrajino, v Unijo v skladu z Direktivo Sveta 2001/55/ES¹⁰, in sicer v Izvedbenem sklepu (EU) 2022/382¹¹, v katerem so navedene kategorije razseljenih oseb, ki so v Uniji upravičene dočasne zaščite ali ustrezne zaščite na podlagi nacionalnega prava.
- (3) Vozniško dovoljenje povečuje mobilnost imetnika in lajša vsakdanje življenje, saj omogoča vožnjo vozil na motorni pogon. Spričevalo o strokovni usposobljenosti potrebuje oseba, ki želi delati kot poklicni voznik za prevoz blaga in potnikov za podjetje s sedežem v Evropski uniji. V zadevnih okoliščinah oba dokumenta spodbujata sodelovanje oseb, ki uživajo začasno zaščito ali ustrezno zaščito na podlagi

⁸ UL C , [...], str. .

⁹ UL C , [...], str. .

¹⁰ Direktiva Sveta 2001/55/ES z dne 20. julija 2001 o najnižjih standardih za dodelitevčasne zaščite v primeru množičnega prihoda razseljenih oseb in o ukrepih za uravnoteženje prizadevanj in posledic za države članice pri sprejemanju takšnih oseb (UL L 212, 7.8.2001, str. 12).

¹¹ Izvedbeni sklep Sveta (EU) 2022/382 z dne 4. marca 2022 o ugotovitvi obstoja množičnega prihoda razseljenih oseb iz Ukrajine v smislu člena 5 Direktive 2001/55/ES in z učinkom uvedbečasne zaščite (UL L 71, 4.3.2022, str. 1).

nacionalnega prava, v gospodarskih in družbenih dejavnostih v njihovem novem okolju.

- (4) Ukrajina je v skladu s Prilogo XXXII k Pridružitvenemu sporazumu med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Ukrajino na drugi strani¹² približala svoje zakone določbam Direktive 2003/59/ES Evropskega parlamenta in Sveta¹³, zlasti da se omogoči izdaja ustreznih spričeval o strokovni usposobljenosti voznikom avtobusov in tovornjakov, ki opravljajo mednarodne prevoze.
- (5) Konvencija o cestnem prometu, sklenjena leta 1968 na Dunaju (v nadaljnjem besedilu: konvencija o cestnem prometu iz leta 1968), katere pogodbenica je Ukrajina, določa nekatera pravila, ki omogočajo priznavanje voznških dovoljenj pod določenimi pogoji. Vendar vse države članice niso pogodbenice te konvencije. Poleg tega trenutno ni usklajenega okvira Unije za zamenjavo voznških dovoljenj ali spričeval o strokovni usposobljenosti, izdanih v tretji državi, kot je Ukrajina. Zahteve, povezane z morebitno zamenjavo voznških dovoljenj, so večinoma določene v nacionalni zakonodaji držav članic ali v okviru obstoječih dvostranskih sporazumov med navedenimi državami članicami in Ukrajino. Različne zahteve različnih držav članic Unije, zlasti glede priznavanja voznških dovoljenj in spričeval o strokovni usposobljenosti, lahko škodljivo vplivajo na življenje in svoboščine razseljenih oseb, ki bežijo pred vojaško agresijo Rusije proti Ukrajini, v času, ko so te osebe še posebej ranljive.
- (6) V teh okoliščinah je zato primerno, da se za priznavanje voznških dovoljenj, ki jih je Ukrajina izdala osebam, ki uživajo začasno zaščito ali ustrezno zaščito na podlagi nacionalnega prava, uporablja skupni okvir Unije. Da bi se zmanjšalo breme za organe držav članic in osebe, ki uživajo začasno zaščito ali ustrezno zaščito na podlagi nacionalnega prava, bi bilo treba voznška dovoljenja, ki jih je tem osebam veljavno izdala Ukrajina, priznati za čas trajanja obdobja začasne zaščite, ne da bi jih morali njihovi imetniki zamenjati.
- (7) S konvencijo o cestnem prometu iz leta 1968 se zahteva, da imetniki voznških dovoljenj predložijo mednarodna voznška dovoljenja, da bi se jim v nekaterih primerih priznala pravica do vožnje. Od njih se lahko tudi zahteva, da predložijo overjeni prevod svojega voznškega dovoljenja. Te zahteve pomenijo nesorazmerno breme za ljudi, razseljene iz Ukrajine, in v mnogih primerih verjetno ne bodo izpolnjene. Zato se predložitev takih dokumentov na ozemlju Unije ne bi smela zahtevati od oseb, ki uživajo začasno zaščito ali ustrezno zaščito na podlagi nacionalnega prava.
- (8) Čeprav je Ukrajina svojo nacionalno zakonodajo že približala Direktivi 2003/59/ES za voznike, ki opravljajo mednarodne prevoze, morajo ukrajinski poklicni vozniki, ki želijo delati za podjetja cestnega prevoza s sedežem v Uniji, še vedno pridobiti spričevalo o strokovni usposobljenosti, izdano v eni od držav članic. Zato bi morale imeti države članice, ki nameravajo izdati posebno spričevalo o strokovni usposobljenosti osebam, ki uživajo začasno zaščito ali ustrezno zaščito na podlagi nacionalnega prava in ki jim je Ukrajina izdala spričevala o strokovni usposobljenosti v skladu z ukrajinsko nacionalno zakonodajo, možnost, da izdajo izkaznico o

¹² UL L 161, 29.5.2014, str. 3.

¹³ Direktiva 2003/59/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. julija 2003 o temeljnih kvalifikacijah in rednem usposabljanju voznikov nekaterih cestnih vozil za prevoz blaga ali potnikov, o spremembi Uredbe Sveta (EGS) št. 3820/85 in Direktive Sveta 91/439/EGS ter o razveljavitvi Direktive Sveta 76/914/EGS (UL L 226, 10.9.2003, str. 4).

voznških kvalifikacijah iz Direktive 2003/59/ES ali v ustrezno vozniško dovoljenje zadevnih oseb vnesejo posebno začasno oznako Unije „95.01“, ki imetniku spričevala o strokovni usposobljenosti, ki ga je izdala Ukrajina, kot je opredeljeno v členu 2, točka (b), daje enake pravice kot osebam, usposobljenim za opravljanje vožnje, kot je zajeta s členom 1 Direktive 2003/59/ES. Države članice bi morale zato sprejeti nacionalna pravila, ki določajo obseg in trajanje dodatnega obveznega usposabljanja in poznejšega preizkusa za zagotovitev, da zadevne osebe dosegajo standarde v zvezi s temeljnimi kvalifikacijami in rednim usposabljanjem iz Direktive 2003/59/ES. Države članice bi morale v primeru prijave izgube ali kraje spričevala o strokovni usposobljenosti tudi preveriti, med drugim pri pristojnih ukrajinskih organih, ali ima zadevna oseba veljavno spričevalo o strokovni usposobljenosti, ki ga je izdala Ukrajina, in sicer preden izdajo navedeno posebno spričevalo o strokovni usposobljenosti.

- (9) Ker imajo vozniška dovoljenja in spričevala o strokovni usposobljenosti običajno omejeno obdobje veljavnosti, jih je treba redno podaljševati. Trenutne razmere Ukrajini ne omogočajo, da bi svoje naloge izvajala na običajen način, zato morda ne more podaljševati obstoječih uradnih listin. Države članice bi morale zato priznati vse morebitne odločitve, ki jih je Ukrajina sprejela ali jih bo sprejela v zvezi s podaljševanjem obstoječih voznških dokumentov, katerih veljavnost se je ali se bo iztekla, za čas trajanja obdobja začasne zaščite. Ukrajina bi morala o takšnih odločitvah ustrezno obvestiti Unijo in njene države članice.
- (10) Ko ljudje bežijo pred vojno, pogosto izgubijo ali jim ukradejo vozniška dovoljenja, ali pa ta dovoljenja pustijo na vojnem območju in jih ne morejo takoj dobiti nazaj. Državam članicam bi bilo treba v takih primerih omogočiti, da izdajo začasna vozniška dovoljenja, ki med začasno zaščito nadomeščajo izvirna vozniška dovoljenja, če imajo pristojni organi držav članic možnost preveriti informacije, ki jih zagotovijo razseljene osebe, na primer z dostopom do ukrajinskih nacionalnih registrov. Takšni dokumenti bi morali biti vzajemno priznani v Uniji, njihova veljavnost pa ne bi smela presegati trajanja začasne zaščite.
- (11) Boj proti goljufijam in ponarejanju je bistvenega pomena za ohranjanje varnosti v cestnem prometu ter preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj. V zvezi s tem bi bilo treba v okviru izvajanja te uredbe vzpostaviti usklajevalne mehanizme za učinkovit boj proti goljufijam in ponarejanju.
- (12) Ker cilja te uredbe države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega in učinka ukrepa lažje doseže na ravni Unije, Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 PEU. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseg navedenega cilja –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1 ***Predmet urejanja***

Ta uredba določa posebne in začasne ukrepe, ki veljajo za vozniške dokumente, ki jih je Ukrajina izdala v skladu s svojo zakonodajo in katerih imetniki so osebe, ki v skladu z Direktivo 2001/55/ES in Izvedbenim sklepom (EU) 2022/382 uživajo začasno zaščito ali ustrezno zaščito na podlagi nacionalnega prava.

Člen 2 ***Opredelitve pojmov***

V tej uredbi „vozniški dokumenti“ pomenijo:

- (a) vozniška dovoljenja, ki jih je izdala Ukrajina in ki dokazujejo pogoje, pod katerimi je vozniku dovoljeno voziti v skladu z zakonodajo Ukrajine;
- (b) spričevala o strokovni usposobljenosti, ki jih je Ukrajina v skladu s svojo nacionalno zakonodajo, sprejeto za izvajanje Direktive 2003/59/ES v skladu s členom 368(1) in Prilogo XXXII k Pridružitvenemu sporazumu med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Ukrajino na drugi strani, izdala voznikom cestnih vozil, ki opravljajo mednarodni cestni prevoz blaga ali potnikov, ki spada na področje uporabe navedene direktive.

Člen 3 ***Priznavanje vozniških dovoljenj, ki jih je izdala Ukrajina***

- 1. Veljavna vozniška dovoljenja, ki jih je izdala Ukrajina, se priznavajo na ozemlju Unije, če njihovi imetniki v skladu z Direktivo 2001/55/ES in Izvedbenim sklepom (EU) 2022/382 uživajo začasno zaščito ali ustrezno zaščito na podlagi nacionalnega prava, vsaj do trenutka, ko začasna zaščita preneha veljati.
- 2. Če je oseba, ki uživa začasno zaščito ali ustrezno zaščito na podlagi nacionalnega prava, imetnik vozniškega dovoljenja v skladu z odstavkom 1, države članice ne zahtevajo predložitve overjenega prevoda ali mednarodnega vozniškega dovoljenja iz člena 41(1) konvencije o cestnem prometu, sklenjene leta 1968 na Dunaju.

Člen 4 ***Spričevala o strokovni usposobljenosti***

- 1. Na zahtevo imetnika spričevala o strokovni usposobljenosti, ki ga je izdala Ukrajina in kot je opredeljeno v členu 2, točka (b), ki v skladu z Direktivo 2001/55/ES in Izvedbenim sklepom (EU) 2022/382 uživa začasno zaščito ali ustrezno zaščito na podlagi nacionalnega prava, lahko država članica, v kateri je bilo navedenemu imetniku izdano dovoljenje za začasno prebivanje, ali država članica, v kateri imetnik uživa ustrezno zaščito na podlagi nacionalnega prava:
 - (a) z odstopanjem od točke 12 Priloge I k Direktivi 2006/126/ES zabeleži posebno začasno oznako Unije „95.01“ in datum njenega izteka veljavnosti v polje 12 na strani 2 vozniškega dovoljenja zadevne osebe, če ima navedena oseba vozniško dovoljenje, ki ustreza vzorcu Unije in ga je izdala navedena država članica, ali
 - (b) navedeni osebi izda izkaznico o vozniških kvalifikacijah s posebno začasno oznako Unije „95.01“ in datumom njenega izteka veljavnosti v polju 10 na strani 2 navedene izkaznice o vozniških kvalifikacijah iz člena 10(1) Direktive 2003/59/ES.

Takšne izkaznice o vozniških kvalifikacijah se izdajo in takšna vozniška dovoljenja se označijo le, če njihovi imetniki v skladu z Direktivo 2001/55/ES in Izvedbenim sklepom (EU) 2022/382 uživajo začasno zaščito ali ustrezno zaščito na podlagi nacionalnega prava .

2. Izkaznice o vozniških kvalifikacijah in oznaka na vozniških dovoljenjih iz odstavka 1, točki (a) in (b), se vzajemno priznajo na ozemlju Unije. Za imetnike takšnih izkaznic o vozniških kvalifikacijah ali takšnih označenih vozniških dovoljenj se šteje, da izpolnjujejo zahtevo glede obveznih temeljnih kvalifikacij za opravljanje vožnje iz člena 3 Direktive 2003/59/ES.
3. Veljavnost takšnih izkaznic o vozniških kvalifikacijah ali posebnih začasnih oznak Unije na vozniških dovoljenjih ne presega trajanja začasne zaščite za razseljene osebe iz Ukrajine iz člena 4 Direktive 2001/55/ES, trajanja začasne zaščite ali ustrezne zaščite na podlagi nacionalnega prava imetnika ali obdobja veljavnosti vozniškega dovoljenja, kar koli se izteče prej.

Če se začasna zaščita podaljša v skladu s členom 4 Direktive 2001/55/ES, dokument, izdan v skladu z odstavkom 1, ustrezno podaljša država članica, v kateri je bilo imetniku dokumenta izdano dovoljenje za začasno prebivanje ali v kateri uživa ustrezno zaščito na podlagi nacionalnega prava.
4. Države članice pred izdajo izkaznice o vozniških kvalifikacijah iz odstavka 1 ali vnosom posebne začasne oznake Unije „95.01“ v vozniško dovoljenje iz odstavka 1 zahtevajo, da imetnik spričevala o strokovni usposobljenosti iz navedenega odstavka opravi dodatno obvezno usposabljanje, ki se zaključi s preizkusom, da se preveri, ali ima voznik stopnjo znanja, zahtevano v Prilogi I, oddelek 1, k Direktivi 2003/59/ES.

Dodatno obvezno usposabljanje traja največ 60 ur, pri čemer vključuje vsaj deset ur individualne vožnje, kot je določeno v Prilogi I, oddelek 2, točka 2.1, k Direktivi 2003/59/ES.

Ob koncu usposabljanja pristojni organi držav članic ali subjekt, ki ga ti določijo, voznikovo usposobljenost pisno ali ustno preizkusijo.

Države članice obvestijo Komisijo o nacionalnih pravilih, sprejetih v skladu s tem členom, preden izdajo izkaznico o vozniških kvalifikacijah ali označijo vozniško dovoljenje v skladu z odstavkom 1.
5. V primeru izgube ali kraje spričevala o strokovni usposobljenosti, kot je opredeljeno v členu 2, točka (b), katerega imetnica je oseba, ki v skladu z Direktivo 2001/55/ES in Izvedbenim sklepom (EU) 2022/382 uživa začasno zaščito ali ustrezno zaščito na podlagi nacionalnega prava, lahko država članica, v kateri je bilo navedeni osebi izdano dovoljenje za začasno prebivanje ali v kateri uživa ustrezno zaščito na podlagi nacionalnega prava, na zahtevo navedene osebe preveri, med drugim pri pristojnih ukrajinskih organih, ali je navedena oseba imetnik veljavnega spričevala o strokovni usposobljenosti, ki ga je Ukrajina izdala v skladu s svojo nacionalno zakonodajo, in ali navedena oseba nima dokumenta, ki ga je v skladu z odstavkom 1 označila ali izdala druga država članica.

Zadevna država članica lahko po navedenem preverjanju izda izkaznico o vozniških kvalifikacijah ali vnese posebno začasno oznako Unije „95.01“ v vozniško dovoljenje v skladu s postopki iz odstavkov 1 in 2.
6. Države članice ne podaljšajo izkaznice o vozniških kvalifikacijah ali vnosa posebne začasne oznake Unije „95.01“ v vozniškem dovoljenju iz odstavka 1, če imetnik ne uživa več začasne zaščite ali ustrezne zaščite na podlagi nacionalnega prava v skladu z Direktivo 2001/55/ES in Izvedbenim sklepom (EU) 2022/382.

Člen 5

Podaljšanje veljavnosti pretečenih vozniških dokumentov, ki jih je izdala Ukrajina

Če Ukrajina sprejme sklepe o podaljšanju veljavnosti pretečenih vozniških dokumentov, ki jih je izdala, države članice brez poseganja v člen 1 priznajo navedene sklepe, če Ukrajina o njih obvesti Unijo in njene države članice.

Člen 6

Izgubljena ali ukradena vozniška dovoljenja, ki jih je izdala Ukrajina

1. Kadar oseba, ki v skladu z Direktivo 2001/55/ES in Izvedbenim sklepom (EU) 2022/382 uživa začasno zaščito ali ustrezno zaščito na podlagi nacionalnega prava, prijavi izgubo ali krajo svojega vozniškega dovoljenja, država članica, v kateri je bilo navedeni osebi izdano dovoljenje za začasno prebivanje ali v kateri uživa ustrezno zaščito na podlagi nacionalnega prava, na zahtevo navedene osebe preveri, med drugim pri pristojnih ukrajinskih organih, pravice do vožnje, ki jih je navedena oseba pridobila v skladu z zakonodajo, ki velja v Ukrajini, in ali nobena druga država članica še ni izdala vozniškega dovoljenja navedeni osebi v skladu s tem členom, zlasti za zagotovitev, da vozniško dovoljenje ni bilo omejeno, začasno odvzeto ali odvzeto.
2. Z odstopanjem od člena 11(6) Direktive 2006/126/ES lahko država članica po izvedbi preverjanja iz odstavka 1 zadevni osebi izda vozniško dovoljenje iste kategorije ali kategorij na podlagi vzorca Unije iz Priloge I k Direktivi 2006/126/ES. Države članice v tem primeru in z odstopanjem od Priloge I, točka 12, k Direktivi 2006/126/ES v polje 12 vozniškega dovoljenja vnesejo posebno začasno oznako Unije 99.01, ki pomeni „Posebna izdaja, veljavna le med začasno zaščito (izgubljeno ali ukradeno ukrajinsko dovoljenje)“.
3. Vozniško dovoljenje iz odstavka 2 se vzajemno prizna v Uniji. Njegova veljavnost ne presega trajanja začasne zaščite za razseljene osebe iz Ukrajine iz člena 4 Direktive 2001/55/ES ali trajanja začasne zaščite ali ustrezne zaščite na podlagi nacionalnega prava imetnika, kar koli se izteče prej.
Če se začasna zaščita podaljša v skladu s členom 4 Direktive 2001/55/ES, država članica ustrezno podaljša vozniško dovoljenje, izdano v skladu z odstavkom 2, če je bilo imetniku dokumenta izdano dovoljenje za začasno prebivanje ali uživa ustrezno zaščito na podlagi nacionalnega prava.
4. Če ni mogoče izvesti preverjanja iz odstavka 1, zadevna država članica ne izda vozniškega dovoljenja iz odstavka 2. V tem primeru lahko država članica zadevni osebi v skladu s svojo nacionalno zakonodajo izda vozniško dovoljenje, ki velja le na njenem ozemlju in se razlikuje od vzorca iz Priloge I k Direktivi 2006/126/ES.
5. Države članice ne podaljšajo vozniškega dovoljenja iz odstavka 2, če njegov imetnik ne uživa več začasne zaščite ali ustrezne zaščite na podlagi nacionalnega prava v skladu z Izvedbenim sklepom (EU) 2022/382.

Člen 7

Preprečevanje goljufij in ponarejanja

Države članice pri izvajanju te uredbe uporabijo vsa ustrezna sredstva za preprečevanje goljufij in ponarejanja vozniških dokumentov ter boj proti njim, med drugim s preverjanjem pravic, povezanih z navedenimi dokumenti.

Države članice ne uporabijo določb te uredbe za vozniške dokumente, ki jih je Ukrajina izdala v elektronski obliki, če ne morejo preveriti njihove verodostojnosti, celovitosti in veljavnosti.

Člen 8

Začetek veljavnosti in uporaba

1. Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.
2. Ta uredba se preneha uporabljati dan po koncu obdobja uporabe začasne zaščite v zvezi z razseljenimi osebami iz Ukrajine iz člena 4 Direktive 2001/55/ES v skladu s členom 6 navedene direktive.
3. Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
predsednica

Za Svet
predsednik